

स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत माहिती, शिक्षण प्रसार आणि सवयीमधील बदल (IEC & BC) साठी खर्चाकरीता SNA SPARSH प्रणाली अंतर्गत सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षाकरीता निधी वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: स्वमअ-२०२५/प्र.क्र.१४६(१)/नवि-३४

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

३ रा मजला, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२

दिनांक : १६ डिसेंबर, २०२५.

वाचा :-

१. शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्रमांक: स्वमअ-२०२२/प्र.क्र.७३/नवि-३४, दि. १५ जुलै, २०२२.
२. वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/ अर्थ-३, दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०२४.
३. शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्रमांक: स्वमअ-२०२३ /प्र.क्र. २७/ नवि-३४, दि.०८.११.२०२३.
४. केंद्र शासनाच्या गृह निर्माण व नगरी कार्य मंत्रालयाचे आदेश क्रमांक F.No.Note-२०२-२०५-E-File-९१५८१५२-MS-IEC, दि. २७ नोव्हेंबर, २०२५.

प्रस्तावना :-

देशातील सर्व शहरे पूर्णपणे स्वच्छ, निरोगी आणि राहण्यायोग्य करणे आणि सर्व नागरिकांना स्वच्छ व चांगले आरोग्य आणि स्वच्छ पर्यावरण मिळावे तसेच देशातील सर्व सांविधानिक शहरांना स्वच्छतेची आणि या शहरामधील नागरिकांना घरगुती शौचालयांची सुविधा उपलब्ध करून देणे, या उद्देशाने केंद्र शासनाने "स्वच्छ भारत अभियान (नागरी) २.०" ची अंमलबजावणी सुरु केली आहे. या अभियानाच्या धर्तीवर राज्यामध्ये संदर्भाधीन क्रमांक १ येथील शासन निर्णयान्वये "स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.०" राबविण्यात येत आहे.

२. संदर्भाधीन क्र.४ येथील शासन निर्णयान्वये स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान २.० अंतर्गत माहिती, शिक्षण प्रसार आणि सवयीमधील बदल (IEC & BC) घटकासाठी दिनांक २७ नोव्हेंबर, २०२५ रोजीच्या आदेशान्वये केंद्र शासनाने अनुज्ञेय हिस्सानुसार रुपये २७,३६,००,०००/- (रुपये सत्तावीस कोटी छत्तीस लाख फक्त) एवढा निधीची मातृ मंजूरी (Mother Sanction) राज्यास दिली आहे. सदर निधी तसेच त्या अनुषंगाने राज्य शासनाचा अनुज्ञेय हिस्सा स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान संचालनालयास SNA SPARSH प्रणाली अंतर्गत वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

केंद्र शासनाकडून संदर्भीय क्र.४ येथील दिनांक २७/११/२०२५ च्या पत्रानुसार स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत माहिती, शिक्षण प्रसार आणि सवयींमधील बदल घटकांसाठी वितरीत केलेला निधी तसेच त्या अनुषंगाने राज्य शासनाचा पुढीलप्रमाणे अनुज्ञेय हिस्सा वितरीत करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थाना पहिला हप्ता	केंद्र शासन हिस्सा ६०% (रुपये)	राज्य शासन हिस्सा ४०% (रुपये)	एकूण
१	महानगरपालिका	२०,९३,०४,०००	१३,९५,३६,०००	३४,८८,४०,०००
२	नगरपरिषदा	४,७७,४३,२००	३,१८,२८,८००	७,९५,७२,०००
३	नगरपंचायती	१,६५,५२,८००	१,१०,३५,२००	२,७५,८८,०००
एकूण		२७,३६,००,०००	१८,२४,००,०००	४५,६०,००,०००

२. स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत माहिती, शिक्षण प्रसार आणि सवयींमधील बदल (IEC & BC) प्रकल्पांसाठी केंद्र शासनाचे रुपये २७,३६,००,०००/- (रुपये सत्तावीस कोटी छत्तीस लाख फक्त) व त्या प्रमाणात राज्य शासनाचा अनुज्ञेय हिस्सा म्हणजेच रुपये १८,२४,००,०००/- (रुपये अठरा कोटी चोवीस लाख फक्त) असे एकूण रुपये ४५,६०,००,०००/- (रुपये पंचेचाळीस कोटी साठ लाख फक्त) एवढा निधी खालील तक्त्यात नमूद केल्यानुसार संबंधित लेखाशिर्षाखाली सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात मंजूर करण्यात येत असून सदर खर्च वितरीत केलेल्या तरतूदी मधून भागविण्यात यावा.

अ.क्र.	लेखाशीर्ष	वितरित करावयाचा निधी (रुपये)
अ)	महानगरपालिका	
१	मागणी क्र. एफ-०२, २२१७- नगर विकास, ८० सर्वसाधारण, १९१ महानगरपालिकांना सहाय्य, ०३ स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.०, (०३) (०७) स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत माहिती, शिक्षण प्रसार आणि सवयींमधील बदल साठी महानगरपालिकांना सहाय्य (केंद्र हिस्सा-६०%) (कार्यक्रम) (२२१७A९२२)	२०,९३,०४,०००/-
२	मागणी क्र. एफ-०२, २२१७- नगर विकास, ८० सर्वसाधारण, १९१ महानगरपालिकांना सहाय्य, ०३ स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.०, (०३) (०८) स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत माहिती, शिक्षण प्रसार आणि सवयींमधील बदल साठी महानगरपालिकांना सहाय्य (राज्य हिस्सा-४०%), (कार्यक्रम) (२२१७A९३१)	१३,९५,३६,०००/-

ब)	नगरपरिषद	
१	मागणी क्र. एफ-०२, २२१७- नगर विकास, ८० सर्वसाधारण, १९२ नगर परिषदांना सहाय्य, ०१ स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.०, (०१) (०७) स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत माहिती, शिक्षण, प्रसार आणि सवयींमधील बदल साठी नगरपरिषदांना सहाय्य (केंद्र हिस्सा - ६०%) (कार्यक्रम) (२२१७९६९)	४,७७,४३,२००/-
२	मागणी क्र. एफ-०२, २२१७- नगर विकास, ८० सर्वसाधारण, १९२ नगर परिषदांना सहाय्य, ०१ स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.०, (०१) (०८) स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत माहिती, शिक्षण प्रसार आणि सवयींमधील बदल साठी नगरपरिषदांना सहाय्य (राज्य हिस्सा- ४०%), (कार्यक्रम) (२२१७९७८)	३,१८,२८,८००/-
क)	नगरपंचायतीं	
१	मागणी क्र. एफ-०२, २२१७- नगर विकास, ८० सर्वसाधारण, १९३ नगरपंचायतींना सहाय्य, ०१ स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.०, (०१) (०७) स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत माहिती, शिक्षण प्रसार आणि सवयींमधील बदल साठी नगरपंचायतींना सहाय्य (केंद्र हिस्सा- ६०%), (कार्यक्रम) (२२१७९०४)	१,६५,५२,८००/-
२	मागणी क्र. एफ-०२, २२१७- नगर विकास, ८० सर्वसाधारण, १९३ नगरपंचायतींना सहाय्य, ०१ स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.०, (०१) (०८) स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) २.० अंतर्गत माहिती, शिक्षण प्रसार आणि सवयींमधील बदल साठी नगरपंचायतींना सहाय्य (राज्य हिस्सा- ४०%), (कार्यक्रम) (२२१७९१३)	१,१०,३५,२००/-

३. सदर शासन निर्णय हा वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक क्रमांक अर्थसं २०२५/प्र.क्र.४४/ अर्थ-३, दिनांक ०७ एप्रिल, २०२५ मधील विहित सर्व बाबींची पूर्तता होत असल्याने तसेच, प्रशासकीय विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारान्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१२१६१३१३२३७०२५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अनिरुद्ध व्यं. जेवळीकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
२. मा. उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. राज्यमंत्री (नगर विकास) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. अपर मुख्य सचिव, वित्त व नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. अपर मुख्य सचिव, (नवि-२), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. उप सचिव (नवि-४), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.
७. राज्य अभियान संचालक, स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी), मुंबई.
८. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई.
९. अधिदान व लेखाधिकारी, फोर्ट, मुंबई.
१०. अधिदान व लेखाधिकारी, अधिदान व लेखा कार्यालय, वांद्रे, मुंबई.
११. मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोंकण भवन, नवी मुंबई.
१२. निवड नस्ती, नवि-३४.